

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. : O. Cojocar)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Nicolae Ursu în
interesele Societății cu Răspundere Limitată „Dromas-Cons”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Dromas-Cons” împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de
Stat a Drumurilor” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2019, prin care s-a
respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dromas-Cons” și s-a
menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018,

c o n s t a ț ă :

La 25 ianuarie 2018, S.R.L „Dromas-Cons” s-a adresat în instanță cu o cerere de
chemare în judecată împotriva ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” solicitând
încasarea sumei de 634 814,92 lei cu titlu de datorie contractuală.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că, la 17 august 2016,
S.R.L „Dromas-Cons” în calitate de antreprenor general și ÎS „Administrația de Stat a
Drumurilor” în calitate de beneficiar au încheiat contractul de antrepriză nr.11-18/358
cu privire la achiziția prin licitație publică, înregistrat de Agenția Achiziții Publice la 26
august 2016 cu nr.16/01629/001.

Potrivit obiectului contractului antreprenorul s-a obligat să execute lucrările de
aplicare a tratamentului bituminos pe drumul R3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-
Basarabeasca, km 11,0-14,6 km 16,6-29,0 Cod CPV 45233141-9 în conformitate cu
prevederile proiectantului tehnic, cu detaliile de executare, precum și a normativelor,
standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare.

Conform pct.4.1 al contractului valoarea lucrărilor de construcție-montaj, ce
reprezintă obiectul contractului respectiv, este de 6 414 979,24 lei, inclusiv TVA.

Prin procesul-verbal de recepție a lucrărilor finalizate nr.131 din 31 octombrie
2017, comisia desemnată ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a recepționat lucrările
contractate, constatându-se că aceste lucrări au fost executate „conform caietului de
sarcini fără rezerve”.

Potrivit pct.5 din procesul-verbal menționat supra, costul lucrărilor conform devizului constituie 7,69 mln. lei, inclusiv LCM 7,34 mln. lei, iar conform pct.6 costul lucrărilor de facto, inclusiv, cheltuielile beneficiarului, constituie 5 936 065,02 lei, inclusiv LCM 5 780 156,82 lei.

Reclamantul a indicat că, constatările de la pct.5 și 6 a procesului-verbal nr.131 din 31 octombrie 2017 nu influențează asupra valorii contractuale a lucrărilor contractate, nu sunt capabile să ducă la reducerea prețului indicat la pct. 4.1 din contract, așa după cum rezultă și din clauzele specificate la pct. 4.5 din contract, deoarece părțile au convenit contractarea lucrărilor la preț forfetar, care este considerat un preț fix, global, definitiv și care, de regulă, nu poate fi modificat.

Astfel, după finalizarea lucrărilor contractate, pârâta a achitat mijloace financiare în mărime de 5 780 156,82 lei, acumulând o datorie în mărime de 634 814,92 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018 cererea de chemare în judecată a S.R.L „Dromas-Cons” împotriva ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la încasarea datoriei, a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că, părțile au stabilit în mod tacit un nou preț al ofertei, cel reflectat în procesul-verbal de recepție a lucrărilor finalizate nr. 131 din 31 octombrie 2017, respectiv lipsește temeiul legal pentru achitarea diferenței de sume.

Reclamanta s-a obligat să execute lucrări pe baza unui deviz, adică a unor prețuri provizorii pe articole, cheltuieli ce se pot modifica după prețul materialelor sau a muncii.

De asemenea, S.R.L „Dromas-Cons” nu a executat în termen lucrările, asumându-și riscurile legate de fluctuația prețurilor la materialele utilizate pentru executarea lucrărilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018 a fost respins apelul declarat de S.R.L „Dromas-Cons”, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018.

La 16 mai 2019, S.R.L „Dromas-Cons” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, solicitând casarea acesteia și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018 cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată sau să fie remisă cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2019 s-a admis recursul declarat de S.R.L „Dromas-Cons”, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018 și s-a restituit cauza la rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2019 s-a respins apelul declarat de S.R.L „Dromas-Cons” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018.

La 16 ianuarie 2020, avocatul Nicolae Ursu acționând în interesele S.R.L „Dromas-Cons” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2019, solicitând casarea acesteia și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 2 iulie 2018 cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată sau să fie remisă cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, în rezultatul licitației publice nr. 16/01629 din 25 iulie 2016, lucrările de construcție au fost adjudecate de S.R.L. „Dromas-Cons”, valoarea lor constituind suma de 6 414 979,24 lei.

În contract părțile au stabilit un preț forfetar în mărime de 6 414 979,24 lei, care are putere juridică pentru ambele părți pe toată durata contractului în sensul că, beneficiarul nu poate pretinde o reducere a retribuției pe motiv că lucrarea sau prestația a solicitat mai puțin lucru sau mai puține cheltuieli decât se preconizau la încheierea contractului. Respectiv, beneficiarul este obligat să plătească contribuția convenită.

Recurentul a menționat că valoarea lucrărilor nu a fost modificată prin acord semnat de ambele părți, așa după cum s-a procedat în cazul prelungirii termenului de execuție a lucrărilor.

Examinând cauza instanțele ierarhic inferioare nu au invocat motive relevante și suficiente care ar justifica soluția, circumstanțe care denotă încălcarea dreptului la un proces echitabil prin prisma garanțiilor dreptului de a fi auzit și încălcarea exigențelor de motivare a hotărârilor judecătorești.

Instanțele investite cu judecarea fondului nu au aplicat legea care trebuia aplicată și anume prevederile art. 935; 944; 967 din Codul civil, norme ce guvernează raportul juridic dintre părți.

Instanța de apel a adoptat o soluție identică cu cea care anterior a fost casată de Curtea Supremă de Justiție, situație incompatibilă cu drepturile și garanțiile oferite de art. 6 & 1 CEDO.

Nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat eronat legea materială. Concluzia instanței de apel este în contradicție cu circumstanțele de fapt ale litigiului dedus judecății.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 14 noiembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 16 ianuarie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 12 februarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței, fiind recepționat la 14 februarie 2020, potrivit avizului de recepție (f. d. 148 Vol. II).

La 13 martie 2020, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a depus referință menționând că, decizia instanței de apel este legală și întemeiată. Instanța a elucidat circumstanțele de fapt și de drept și a aplicat corect normele de drept material.

A reiterat că, prin scrisoarea din 28 iulie 2016, S.R.L. „Dromas-Cons”, s-a obligat să execute lucrările de tratament bituminos cu fracția de 5-10mm, ceea ce și a solicitat

partea contractantă, iar prin scrisoarea din 01 august 2016 a prezentat devizul recalculat al lucrărilor, valoarea cărora a fost stabilită pentru suma de 5 780 164,32 lei, ceea ce a dus la micșorarea prețului total al lucrurilor de la suma de 634 814,92 lei.

S.R.L. „Dromas-Cons”, a fost declarată câștigător al licitației, și și-a luat angajamentul de a executa lucrările de aplicare a tratamentului bituminos pe drumul R3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca, km 11,0-14,6 și km 16,6-29,0 în sumă de 5 780 164,32 lei.

Astfel, pretinderea recurentului la încasarea sumei nu este justificată, fiind o îmbogățire fără justă cauză.

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Nicolae Ursu în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Dromas-Cons”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de declarat de avocatul Nicolae Ursu în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Dromas-Cons”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru